

Adroddiad i:	Pwyllgor Craffu Perfformiad
Dyddiad y Cyfarfod:	28 Mehefin 2012
Aelod/Swyddog Arweiniol:	Aelod Arweiniol dros Addysg/ Pennaeth Addysg
Awduron yr Adroddiad:	Pennaeth Addysg, Pennaeth Cwsmeriaid a Chefnogaeth Addysg, Rheolwr Partneriaethau a Chymunedau a Swyddog Cynllunio a Pherfformiad (Cynllunio a Pherfformiad Busnes)
Teitl:	Y gweithredu yn dilyn arolwg ar ansawdd gwasanaethau addysg awdurdodau lleol i blant a phobl ifanc yn Sir Ddinbych.

1. Beth yw testun yr adroddiad?

- 1.1 I ystyried y cynllun gweithredu a luniwyd mewn ymateb i argymhellion yr adroddiad diweddar ar ansawdd gwasanaethau addysg y Cyngor i blant a phobl ifanc.

2. Beth yw'r rheswm dros wneud yr adroddiad hwn?

- 2.1 Bydd monitro gweithrediad y cynllun gweithredu yn sicrhau bod unrhyw wendidau a nodwyd yn cael sylw er mwyn darparu gwasanaeth o well ansawdd a deilliannau gwell i ddisgyblion.

3. Beth yw'r Argymhellion?

- 3.1 I adolygu pa mor briodol yw'r gweithredoedd a'r amserlenni o fewn y cynllun gweithredu yn dilyn yr arolwg mewn ymateb i argymhellion Arolwg Estyn (Atodiad 1) a chynnig sylwadau yn ôl yr angen.

4. Manylion yr adroddiad.

- 4.1 Mae prif ganfyddiadau adroddiad Arolwg Estyn yn dangos bod yr Awdurdod Lleol wedi cyflawni'r canlynol:

Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r deilliannau? Barnwyd yn Dda.

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth? Barnwyd yn Dda.

Cwestiwn Allweddol 3: Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a'r rheolaeth? Barnwyd yn gyffredinol i fod yn Dda.

- 4.2 Barnwyd bod yr holl agweddau eraill hefyd yn dda ac eithrio Arweinyddiaeth a farnwyd yn Rhagorol.
- 4.3 “Mae aelodau etholedig ac uwch swyddogion yn Sir Ddinbych yn rhoi blaenoriaeth uchel i wasanaethau addysg ar gyfer plant a phobl ifanc. Mae ganddynt weledigaeth glir a dyheadau uchel ar gyfer yr awdurdod ac yn cyfleu’r rhain yn dda iawn. Mae’r arweinyddiaeth gydlynol ac effeithiol yn golygu bod agwedd y cyngor at ddod yn ‘gyngor sy’n perfformio’n uchel, yn agosach at y gymuned’ eisoes yn gwneud gwahaniaeth cadarnhaol.”
- 4.4 “Mae’r cyngor wedi ad-drefnu ei drefniadau craffu yn dri phwyllgor ar gyfer partneriaethau, cymunedau a pherfformiad ac mae pob gwasanaeth yn adrodd am wahanol agweddau ar eu gwaith i’r pwyllgor perthnasol. O ganlyniad, mae gan aelodau sy’n craffu drosolwg gwell ar draws y cyngor cyfan ac mae ystod ehangach o aelodau yn deall materion addysg. Gall aelodau yn awr gymharu a herio gwasanaethau’n fwy effeithiol a gwneud penderfyniadau mwy gwybodus. Yn ychwanegol, mae ymglymiad ar draws y pleidiau yn y broses graffu yn golygu y gall pob aelod weithio tuag at nod cyffredin i wella gwasanaethau ar gyfer plant a phobl ifanc.” Estyn 2012.
- 4.5 **Barn gyffredinol: Da – Mae perfformiad presennol yn dda oherwydd:**
- bod perfformiad wedi gwella ym mhob cyfnod allweddol, yn enwedig yng nghyfnod allweddol 4;
 - bod perfformiad wedi gwella yn erbyn meincnodau disgwylidig Llywodraeth Cymru yn seiliedig ar hawl i brydau ysgol am ddim;
 - bod presenoldeb mewn ysgolion cynradd ac uwchradd yn dda ac yn cymharu’n dda â phresenoldeb mewn ysgolion tebyg mewn mannau eraill;
 - bod nifer y gwaharddiadau wedi gostwng ac oherwydd mai’r nifer gyffredinol o ddiwrnodau a gollwyd yn sgil gwaharddiadau yw’r isaf yng Nghymru;
 - bod yr awdurdod wedi gwneud trefniadau da iawn i gefnogi a herio ysgolion ac yn adnabod ei ysgolion yn dda iawn;
 - bod y cymorth ar gyfer gwella ysgolion, anghenion dysgu ychwanegol a chynhwysiant cymdeithasol i gyd yn dda;
 - bod nifer ysgolion Sir Ddinbych y mae angen gweithgarwch dilynol arnynt ar ôl arolygiad ymhlith yr isaf yng Nghymru;
 - bod yr awdurdod wedi gwneud cynnydd da yn cyflawni ei raglen Moderneiddio Addysg;
 - bod y diwylliant o arweinyddiaeth gref iawn gan aelodau etholedig ac uwch swyddogion wedi ysgogi newid a gwelliant sylweddol ar gyflymder da; a
 - bod gwerth da am arian mewn gwasanaethau addysg.
- Fodd bynnag:
- ni chaiff asesiadau athrawon o’r pynciau craidd yng nghyfnod allweddol 3 eu safoni’n ddigon manwl i wneud yn siŵr eu bod yn adlewyrchu safonau dysgwyr yn gywir.

4.6 Gallu i wella: Da – Mae'r rhagolygon gwella yn dda oherwydd:

- bod arweinyddiaeth effeithiol a chydlynol gan uwch swyddogion ac aelodau etholedig yn cydweithio eisoes wedi ysgogi newid a gwelliant sylweddol mewn gwasanaethau addysg ac mewn deilliannau i ddysgwyr;
- bod data perfformiad yn cael ei ddefnyddio'n drylwyr i arfarnu ansawdd ac effaith gwasanaethau, nodi tanberfformio a chynllunio ar gyfer gwella;
- bod diwylliant o atebolrwydd ac adolygu parhaus, gyda ffocws cyson ar gyflawni cynnydd yn erbyn blaenoriaethau, wedi cael ei ymgorffori'n gadarn ar draws gwasanaethau'r awdurdod;
- bod trefniadau craffu yn hynod effeithiol o ran herio tanberfformio a dwyn swyddogion ac ysgolion i gyfrif;
- bod blaenoriaethau ar gyfer addysg a thargedau i ymgynhyddu atynt wedi'u cysylltu'n glir trwy gynlluniau strategol a gweithredol; a
- bod yr awdurdod eisoes wedi sicrhau arbedion effeithlonrwydd sylweddol ac wedi canolbwyntio adnoddau ar ei flaenoriaethau allweddol.

Fodd bynnag

- nid yw'r awdurdod yn casglu a dadansoddi digon o ddata i fesur ac arfarnu perfformiad gwaith partneriaeth ar y cyd.

5. Argymhellion Estyn

5.1 Er mwyn parhau i wella, mae angen i Gyngor Sir Ddinbych:

5.2 **Argymhelliad -1:** gwella cywirdeb asesiadau athrawon ar ddiwedd cyfnod allweddol 3; a

5.3 **Argymhelliad -2:** nodi'r holl wasanaethau ar gyfer plant a phobl ifanc yn Sir Ddinbych a sefydlu system effeithiol i fesur effaith y gwasanaethau hyn i helpu'r awdurdod a'i bartneriaid i wybod a yw'r rhain yn cynnig gwerth da am arian.

5.4 Mewn ymateb i Adroddiad Estyn, mae Cyngor Sir Ddinbych wedi cynhyrchu cynllun gweithredu i ddangos sut y bydd yn mynd i'r afael â'r argymhellion hyn. Mae'r cynllun wedi'i gwblhau o fewn y 70 diwrnod (50 diwrnod gwaith) a nodwyd gan Estyn. (Atodiad 2)

6. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

6.1 Mae'n cefnogi agweddau allweddol o'r Cynllun Mawr, cynlluniau busnes gwasanaeth yn ogystal â chyfrannu at Foderneiddio Addysg fel blaenoriaeth gorfforaethol.

7. Beth fydd yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

7.1 Ni nodwyd unrhyw gostau penodol ar gyfer yr arolwg a'r cynllun gweithredu yn dilyn yr arolwg. Mae'r holl weithgaredd yn cael ei gynnal gan gyllidebau gwasanaeth a chyllidebau dirprwyedig ysgolion.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd?

8.1 Bu ymgynghori gyda'r penaethiaid uwchradd a phartneriaid sy'n cefnogi addysg o fewn yr awdurdod a chyrrff cynhaliol.

9. Beth yw'r risgiau, ac oes yna unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

9.1 Mae'r risgiau gwleidyddol a'r risgiau i enw da'r awdurdod yn fach gan fod y deilliannau o'r arolwg yn dda.

10. Pŵer i wneud y Penderfyniad

10.1 Dim gofynion cyfreithiol, ond mae arolygon awdurdod lleol yn orfodol.

10.2 Mae Erthygl 6.3.2 o Gyfansoddiad y Cyngor yn datgan y gall pwyllgorau craffu sicrhau bod y gweithgareddau a nodir o fewn cynlluniau gweithredu yn cael eu rhoi ar waith.

Swyddog Cyswllt:

Pennaeth Addysg

Ffôn: 01824 708009